

09 יוני 2022, י" סיון תשפ"ב

לכבוד

עוה"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

שלום רב,

הנדון: בקשה לפתיחה בחקירה בגין חשד לביצוע עבירה של
סחיטה באיומים

סימוכין: מכתבנו מיום 7.4.2022, ומיום 14.4.2022.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדים לפנות אלייך כדלקמן:

1. ביום 8.6.2022 פורסם בתקשורת, כי חה"כ עידית סילמן פנתה במסר מאיים לחה"כ ניר אורבך, שלא יעז לפעול בוועדת הכנסת וכחלק מתפקידו לנהל את ישיבות הוועדה בכל הנוגע להכרזתה כ"פורשת" מסיעת ימינה.
2. כך, לפי הפרסום איימה חה"כ סילמן כי היא "מתכוונת להוציא את זה החוצה אם ניר יפריש אותי. אין לי שום עניין להיכנס בו, גם עכשיו אני לא מדברת רע על ניר, כל עוד לא יתחילו את תהליך ההפרשה שלי".¹
3. כלומר, לפי הפרסומים, עולה החשד שמא מחזיקה חה"כ סילמן חומרים סודיים על פעולותיו של חה"כ אורבך ואף מאיימת כי במידה וימלא את תפקידו כיו"ר ועדת הכנסת – תפקיד הטומן בחובו את ניהול הוועדה והדיונים על הפרשת חברי הכנסת – היא לכאורה תפעל "להוציא את זה החוצה".

הבקשה לחקירת האירועים:

4. כאמור, פעולותיה של חה"כ סילמן, המתוארות לעיל מעלות חשש שמא נתקיימו יסודות עבירת סחיטה באיומים.
5. והנה, הפרסום בדבר האיומים כלפי חה"כ אורבך מעלים חשד להפרת סעיף 428 לחוק העונשין, התשלי"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") הקובע איסור פלילי על סחיטה באיומים ולשונו:

"המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים; נעשו

¹ מיכאל האוזר טוב ואהרן רבינוביץ, "הלחצים מבית, הקשר עם סמוטריץ' והקש האחרון: מאחורי הפרישה של עידית סילמן", הארץ, 6.4.2022, <https://www.haaretz.co.il/news/politi/premium-1.10724245>

המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים."

6. לפי החשד, חה"כ סילמן מאיימת בעל פה ואף קבל עם ועדה, בפגיעה בשמו הטוב ובפרסום מידע הנוגע לחה"כ אורבך באופן שעלול להטיל אימה או "להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשות", קרי ניהול הדיונים בוועדת הכנסת שעניין הפרשתה של חה"כ סילמן.

7. המחוקק קבע עונש חמור במיוחד על עבירת סחיטה באיומים – עונש חמור במיוחד המחייב לפתוח בחקירה בהולה ולמצות את הדין במהירות – על מנת, שלא להפריע למהלך הדברים התקין בוועדת הכנסת ובמשכן הכנסת כולו.

8. על אף שנדמה כי לפי החשד חלק מיסודות העבירות התמלאו ניתן לבחון את החשדות גם לאור סעיף 25 לחוק העונשין, אשר מגדיר מהו ניסיון לעבור את עבירה:

"אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה."

9. הנה כי כן, לעמדת התנועה, פעולותיה של חה"כ עידית סילמן שתוארו לעיל, מחייבות פתיחה בחקירה בחשד לעבירת סחיטה באיומים ובככל הפחות בניסיון לעבור עבירה זו.

10. נזכיר, כי לאור הפרסומים הקודמים בנושא פנינו אליך במכתבנו שבסימוכין, בבקשה שתפתח בחקירה נגד חה"כ סילמן בגין עבירה של הפרת חובה חקוקה - סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 שכותרתו איסור הסכמים בדבר רשימות מועמדים וקובע איסור חריף על הסכם עם חבר כנסת מכהן, או התחייבות להבטיח לו מקום ברשימת מועמדים אחרת לכנסת.

11. כמו כן, לעמדת התנועה יש לחקור ולבחון את הקשר של חה"כ סילמן עם גורמים אחרים במפלגת הליכוד – ובאופוזיציה, עובדי ציבור, אשר בצוותא יכול והביאו להפרת הוראות החוק הברורות בעניין.

12. לאור האמור לעיל, אנו סבורים כי העניין מחייב פתיחה בחקירה של כל המעורבים בדבר, בהתאם לסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]:

"נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה."

13. מנוסח הסעיף עולה כי ברירת המחדל היא שכאשר נודע למשטרה על ביצוע עבירה, זו תפתח בחקירה. אך ורק במקרים בהם קצין בדרגת פקד ומעלה סבור שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, יכול הוא להורות שלא לחקור.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

14. כמו כן, בבג"ץ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (פורסם באתר הרשות השופטת 4.2.2015), קבע בית המשפט העליון, כי כאשר מתעורר ספק בשאלה האם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה לברר זאת בדרך של חקירה פלילית או בדיקה מקדימה. כך, בדברי כב' השופט שהם (בפס' 101):

"החובה לפתוח בחקירה, מותנית בידיעה על ביצוע עבירה (דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.02.2004) [פורסם בנבו] (להלן: דנג"ץ נמרודי)). החוק איננו מחייב פתיחה בחקירה פלילית באופן מידי, בכל מקרה של הגשת תלונה או של אינדיקציה אחרת לביצוע עבירה. כאשר מתעורר ספק אם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה והתביעה לברר זאת, במסגרת חקירה פלילית או במסגרת בדיקה מקדימה" (ההדגשות של הח"מ).

15. סוגיית הפתיחה בחקירה פלילית הובהרה גם בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2204 שכותרתה "בדיקה מקדימה". לפי הנחיה זו, השימוש בסמכות החקירה מותנה בשאלה האם יש ראיות המבססות חשד סביר שבוצעה עבירה". כלומר, מקום שישנן ראיות המבססות חשד סביר לביצוע עבירה, תיפתח חקירה, אלא אם סבור גורם מורשה כי נסיבות העניין אינן מתאימות לנקיטת הליכים פליליים.

16. אשר על כן, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לפתוח בחקירה בחשד לביצוע עבירות חמורות בעניינה של חה"כ סילמן.

17. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב,

הידי נגב, עו"ד

מנהל מחלקת מדיניות וחקיקה